

Han skall få vaccintillverkningen att landa mellan offentligt och privat

Varför just jag fick uppdraget kan jag bara spekulera om, men jag skulle tro att ett av skälen är att jag arbetat som statssekreterare i Socialdepartementet och näringsdepartementet.

Det säger Lars Rekke, generaldirektör i Luftfartsverket, som den 12 januari av regeringen utsågs till »förhandlare«, med uppdrag att utreda en offentlig-privat lösning när det gäller vaccintillverkning.

Och förutom de offentliga, politiska meriterna från två departement nämner Lars Rekke att han under Sveriges ordförandeskap i EU ingick i EU-kommissionens G 10-grupp. En grupp som då särskilt skulle syna möjligheterna att stärka europeisk läkemedelsindustri.

Vilket alltså skapade industrikontakter som Lars Rekke har nytta av idag, när han, som han själv formulerar det »ordentligt ska sondera terrängen om det finns förutsättningar att starta en vaccinproduktion i Sverige«.

Alltså ingen statlig produktion, utan en produktion byggd på samarbete och avtal med någon av de redan existerande tillverkarna.

FAKTA:

1993 fattade den dåvarande borgerliga regeringen beslut om att Statens Bakteriologiska Laboratorium skulle omstruktureras.

Smittskyddsinstitutet skapades som myndighet, medan den statliga vaccinproduktionen såldes ut och privatiserades. Bolaget lyckades överta namnförkortningen SBL, och SBL Vaccines är idag Sveriges enda vaccinproducent med en enda produkt, koleravaccinet Dukoral.

Lars Rekke, generaldirektör i Luftfartsverket, är utsedd av regeringen till »förhandlare«, med uppdrag att utreda en offentlig-privat lösning när det gäller vaccintillverkning.

Foto:Luftfartsverket

Lars Rekke nämner att han hittills har varit i kontakt med bland andra Sanofi Pasteur, Glaxo, Baxter och Chiron.

– Och alla har varit *mycket* intresserade av att träffa mig, säger Lars Rekke som, i slutet av januari, dock ännu inte hunnit ha regelrätta möten med några av företagens företrädare.

Företagens intresse förklarar han med att Sverige nog är ett bra land, ur tillverkarsynpunkt.

– Här finns infrastruktur, forskning och en stat som är beredd att trygga den extraproduktion som behövs vid pandemiutbrott.

Lars Rekke har till sin hjälp en arbetsgrupp bestående av tjänstemän på regeringskansliet. Kontakter har också tagits med Smittskyddsinstitutet, Socialstyrelsen och Läkemedelsverket.

Det handlar alltså om att förena privata och offentliga intressen, en lösning som Sverige valde efter förra årets samnordiska diskussion, om antingen helstatlig vaccinfabrik eller så kallat private-public-partnership. Att Sveriges regering valde det sistnämnda och en nationell lösning framför en nordisk irriterade danskarna, som bibehållit statlig

vaccinproduktion enligt den modell som fanns i Sverige fram till 1990-talet.

– Att återgå till en statlig lösning idag skulle vara att börja från ruta ett, menar Lars Rekke.

– Att starta vaccinproduktion i samarbete med en redan existerande tillverkare gör att man åtminstone är framme på ruta fem eller sex.

Beslutet om en svensk, nationell fabrik hör ihop med att länder helt enkelt inte riktigt litar på varandra i händelse av kris och epidemi, då embargo-lagar och snabbt beslutade exportförbud kan påverka vaccintillgången.

– Ett avtal med en tillverka-

re däremot ökar chanserna för Sverige att få nationens behov tillgodosedda.

En av flera knäckfrågor är självfallet att ingen vet när eller ens om en pandemi kommer. En annan fråga är om vaccinet ska produceras genom odling i hönsägg eller däggdjursceller. Tekniken finns med i beräkningarna när Lars Rekke tar fram sina modeller, även om han hittills inte har tagit några forskarkontakter.

– Min uppgift är inte heller att ge mig in i medicintekniska diskussioner. Jag ska föreslå olika juridiska och ekonomiska modeller, tanken är att det hela måste baseras på ett affärsmässigt lönsamt koncept. Jag ska dock inte slutföra någon förhandling utan ge underlag för beslut om man ska gå vidare med planerna på en fabrik i Sverige.

»Om« innebär att Sverige ändå inte slutgiltigt bestämt sig för den form som Lars Rekke utreder. Hans underlag ska vara färdigt och presenteras för minister Morgan Johansson redan den 30 mars, också det politiska beslutet förväntas komma skyndsamt.

MarieLouise Samuelsson
frilansjournalist

Oklart om två kokleaimplantat är bättre än ett

Den vetenskapliga dokumentationen om patientnyttan av två kokleaimplantat istället för ett hos barn är otillräcklig. Det är slutsatsen av en Alert-rapport från SBU som kom förra veckan. SBU har bara hittat ett fåtal studier som utvärderat kokleaimplantat i båda öronen, och i ingen av dem ingick kontrollgrupp. Från studier där barn var sina egna kontroller har dock rapporterats bättre förmåga att uppfatta tal och bättre rikt-

ningshörsel med båda implantaten. Men samtliga studier har på grund av sitt upplägg lågt bevisvärde, enligt SBU.

Resultat från kliniska studier har visat att risken för komplikationer, t ex infektioner, vid ett kokleaimplantat hos barn varierade mellan 2 och 16 procent. Två kokleaimplantat torde innebära fördubblad risk, menar SBU.

Läs rapporten på <http://www.sbu.se>